

2019 ÁPRILIS

VÁRFALVA KÖZSÉGI NAPLÓ

Várfalva Község időszakszerűen megjelenő tájékoztató lapja

ISSN 2602-1846, ISSN-L 2602-1846

Tartalom:

- » Ez évi terveink, amiről eddig beszélhetünk
- » Fontos közlemény!
- » Személynyilvántartó közszolgálat
- » Szociális osztály beszámolója
- » Beszámoló a Helyi Rendőrség 2018-ban végzett tevékenységéről
- » Tűzvésszel elkerülésére irányuló óvintézkedések
- » Riadókézbesítés jelzései
- » Őseink nyomdokán
- » Új külföldi szomszédok
- » Téltemetés-tavaszcvarás
- » Ó, jaj, jaj! - a Böjtöt megelőző, tavaszi népszokás Hidason
- » A várfalvi 2-es számú óvoda
- » Húsvét
- » Húsvét- öröm, reménység, élet

Kedves Olvasó!

Újra ünnepre készülünk. Egy olyanra, amely mindenkinek **m**ást jelent. Ezt a másságot talán érzéseinkben, egyéni, csalá*di* és közösségi szokásainkban, vallásaink különbözősége*ben* találjuk.

Az idei húsvét nekem a hálát jelenti: a családomért, akikkel együtt ülhetünk az ünnepi asztal köré, az egyházi közösségért, akikkel ez alkalommal is keresztyényi érzésekkel lé*p*jük át a templom küszöbét, s nem utolsó sorban a község lakó*í*ért, akikkel a hétköznapi sodrásában békességben, az ünnepi készülődés örömeivel csendesedünk el erre a pár napra.

Remélem ki-ki talál ez alkalomban olyan érzést, jelentést, amely számára ezt az ünnepet egyedivé, különlegessé, szép*p*é teheti.

Kívánok mindenkinek áldott húsvétot, a lányoknak minnél több locsolót, a fiúknak pedig sok-sok pirostojást!

Mărginean János, Várfalva község polgármestere

Märginean János-polgármester Ez évi terveink, amiről eddig beszélhetünk

Minden kezdet nehéz, ez az év is így indult, hiszen az országnak hónapokig nem volt költségvetése, ezért mi se tudtuk, hogy idén miből fogunk gazdálkodni. Addig, amíg országszinten rendeződik a költségvetés helyzete, konkrétan azokról a terveinkről beszélhetünk amelyek megvalósításának már a tavaly nekikezdünk.

- A várfalvi kápolna építése szépen halad, a kövendi kápolna építéséhez szükséges hivatalos eljárások lebonyolítása történik.

- Hidason és Kercsedben az új vízhálózat kialakításán dolgozunk, közbeszerzési eljárások vége fele közeledünk

- A bágyoni szennyvízelvezetési hálózat közbeszerzési procedurái folytatódnak. Ahhoz, hogy haladjunk Kövend, Aranyosrákos, Várfalva felé, készül a megvalósíthatósági tanulmány, amely lehetővé teszi új pályázatok benyújtását.

- Fokozatosan javítjuk a várfalvi orvosi rendelő, gyógyszertár és könyvtár épületét

- Hidason és Csegezen vízelvezetési árkok kiépítésén dolgozunk

- Pályázatot nyertünk, mely lehetővé teszi egy olyan internetes hálózat létrehozását, amelyet közintézményekben ingyenesen lehet használni

- Zajlanak a várfalvi falumúzeum javítási munkálatai.

Fontos közlemény!

Várfalva község Önkormányzata felhívja a lakosok figyelmét a következőkre:

- A helyi tanács határozata alapján **TILOS** a község területén azon árusok tevékenysége, akik házról házra járva árulják a portékájukat. Arra kérjük a lakosságot, hogy ne fogadjon, ne engedjen be a háza tájékára ilyen-fajta kereskedőket, mivel könnyen csalás, lopás áldozatává válhatnak. Ugyanakkor azt is szigorúan pontosítjuk, hogy az önkormányzat hivatalos ügyekben kizárólag a hivatal munkatársait, a helyi rendőrség vagy az országos rendőrség helyi kirendeltségének tagjait küldi ki.

- Ugyanakkor kérjük a lakosságot, hogy fordítsanak gondot a **szemét szelektív gyűjtésére**: válasszák külön a háztartási szemetet, külön a műanyag flakonokat, külön a papírt, külön a bádogot és külön az üveget. A bádogot, a papírt és a műanyagot a megjelölt napokon összeszedi a hulladékot szállító cég, az üveget pedig a falvakban kihelyezett konténerekbe lehet eldobni. A szelektív hulladékgyűjtés a környezet hasznát szolgálja, másrészt anyagi vetülete is van. A háztartási szemetet Váradra viszik, ennek szállítási díja 80lej/tonna, amit az önkormányzat fizet, míg a szelektíven gyűjtött szemét elvitele, mivel újrahasznosítják, ingyenes.

- Szemetet kihordani és eldobni (faluba, erdőszelek-re, patakmedrekbe, árkokba, stb.) szigorúan tilos. Ezúton értesítjük Önöket, hogy a község területén kamerák lesznek felszerelve.

- Kérjük azokat a házaspárokat, akik idén ünneplik

50 házassági évfordulójukat és szeretnének az önkormányzat által jóváhagyott juttatásban részesülni, hogy június 30-ig hozzák be az önkormányzathoz a következő iratok másolatait: születési, házassági és személyazonossági bizonyítványok.

Fodor Melinda- jegyző

Személynyilvántartó közszolgálat

A 2018-as évben községünkben a születés, házasság és elhalálozás arányai a következőképpen alakultak:

Születés: a Megyei statisztikai hivataltól kapott értesítésből az derül ki, hogy csupán 6 gyermek született. Ezen kívül bejegyeztünk még három olyan gyermeket, akik külföldön születtek viszont szüleik községünk lakói.

Házasságkötés: 11 esketési szertartást bonyolítottunk le helyileg.

Elhalálozás: 31 halálesetet jelentettek a helyi önkormányzatnál, 19-et más helységben.

Pálfi Cristina-szociális munkás

Szociális osztály beszámolója

A hátrányos szociális helyzetben levő emberek segítése nem a modern kor találmánya. A mai értelemben vett szociális gondozás hálózata meghatározott, sajátos törvényeken alapszik, melynek gyökerei az együttérzésből fakadó segítségnyújtás azok számára, akik rászorultak. Kezdetben ezek a karitatív tevékenységek egyházi keretek között működtek, vagy egy közösségi előljáró indítványára. A modern korban ezek a spontán megnyilvánulások konkrét törvényes formát öltöttek. A szociális gondozás feladata a hátrányos helyzetben lévő embereink felkarolása, ahhoz, hogy áthidaló megoldást találjanak a kialakult nehéz helyzetből, életszínvonaluk elfogadható szinten legyen.

Községünk hivatalába az elmúlt évben 46 kérés érkezett szociális segély, és 32 családi pótlék igénylésére (Bágyonban három család, Kercsedben egy, Hidason öt, Várfalván huszonöt, Kövendben hét, Csegezen öt). Ahhoz, hogy egy egyedülálló személy vagy család ezeket a segélyeket megkapja, eleget kell tegyen a hatályban lévő törvény által előírt kritériumoknak. Az egyik ilyen feltétele az odaítélt segélynek az az, hogy a kedvezményezett család egy munkaképes tagja, ha egy egyedülálló kérvényezőről beszélünk maga a kedvezményezett meghatározott számú órát dolgozzon a község szolgálatában. (416/2001, 277/2010 Törvények alapján).

Hogy melyek ezek a feladatok, azt a helyi tanács dolgozza ki és határozza meg községi szinten. A tanács által elfogadott munkaterv részét képezik például az iskolák melegítésére szükséges faanyag felvágása, felhasítása, a falvakban szétszórott szemét összeszedése.

A 448/2006-os törvénynek megfelelően, azok az emberek, akik fogyatékkal élnek és a **Fogyatékkal élő felnőttek felmérését végző bizottság** értékelése nyomán, személyi gondozó ellátására szoruló súlyos fogyatékossgot állapítanak meg, jogosultak az állam által biztosított járandóságra, illetve személyi gondozó

alkalmazására. Ennek megfelelően, községünk önkormányzata 16 személyi gondozót fizetett és 23 juttatást utalt ki. A személyi gondozók tevékenységét folyamatosan követjük. Figyelemmel kísérjük azt, hogy a gondozott személy a helyzetének megfelelő ellátást kapja, mind fizikai, mind pszichikai, szociális és személyes téren. Kortól és fogyatékosági mértéktől függetlenül, ennek a szociális rétegnek is alapvető emberi joga az önállóság, az önkifejezés annak érdekében, hogy a társadalom egyenértékű tagja lehessen.

Váltsághelyzetben lévő családok, egyének törvényes kereteken belül sürgősségi támogatásban részesülhetnek annak érdekében hogy túluthassanak a krízishelyzeten és életük elfogadható színvonalon maradjon. Az elmúlt évben az önkormányzat többször utalt ki ilyenfajta támogatást elhalálozás és betegség esetén.

Törvényes előírásoknak megfelelően, a lakosság a következő szociális szolgáltatásokat veheti igénybe: óvodásoknak járó szociális utalvány, családi pótlék, gyermeknevelési támogatás és ösztönző, parkolóártyák kiadása súlyos fogyatékkal élők számára, a téli hónapokra fűtéstámogatás.

Munkánk során arra törekszünk, hogy segítséget nyújtsunk azok számára akiknek erre szükségük van, legyen az gyermek, idős, vagy felnőtt.

Rahovean Ovidiu, Németh Csaba Beszámoló a Helyi Rendőrség 2018-ban végzett tevékenységéről

- Az év első felében többször vettünk részt a község területén tűzoltáson a helyi önkéntes tűzoltócsapatokkal.

- Terepmunka során kíséretet és védelmet biztosítottunk a szociális osztály munkatársának.

- A lakosság részéről jövő panaszokat és írásos bejelentéseket kivizsgáltuk és megoldottuk.

- A község falvaiban ellenőriztük a vízelvezető árkok karbantartását, az esetnek megfelelően felszólítást intéztünk azok kitakarítására.

- Fokozottan ellenőriztük a patakokat és holt medreket, figyelemmel kísértük azokat, akik szemetet vagy növényi hulladékot tároltak ezeken a helyeken.

- Szárazság idején körbejártuk a falvakat, arra figyelmeztetve, hogy mindenki betartsa a helyi tanács által elrendelt vízfogyasztásra érvényes korlátozást.

- 2014/9 helyi tanácshatározatnak megfelelően, amely nem engedélyezi a kapuról kapura való kereskedést a község területén, fokozottan odafigyeltünk arra, hogy házalók ne tevékenykedjenek falvainkban.

- A nyári és őszi hónapokban a mezőgazdasági területek felügyeletére fektettünk nagyobb hangsúlyt azért, hogy megelőzzük az esetleges lopásokat.

- Egész évben többszörös járőrözés által próbáltuk felderíteni azokat a személyeket, akik törvénytelenül hoztak fát az erdőről, vagy figyelmen kívül hagyták a faanyag szállítására vonatkozó törvényes előírásokat.

- Ellenőriztük a kereskedelmi egységek működési engedélyét, azt, hogy jól látható helyre legyen kifüggesztve

a cég neve az órarenddel együtt, valamint azt is, hogy betartsák a nyitvatartás idejét.

- Intézkedtünk, hogy a nehézsúlyú gépjárművek ne használhassák a leaszfaltozott úttesteket a község területén.

- Községi tevékenységek, rendezvények alkalmával (faültetés, falunap, gyermeknap, stb) felügyeltük a forgalmat.

- A 2018-as évben 167 írott felszólítást intéztünk a lakosság körében, 12 figyelmeztetést és egy pénzbírságot osztottunk ki.

Lassan beköszönt a kellemes tavaszi idő, ilyenkor előkerülnek a kerékpárok, a gyerekek is szívesen töltik a szabadban, az utcán biciklizéssel az időt. A mezőgazdasági munkálatok megkezdésével a közutakon megnövekszik a szekeres forgalom. Legyünk figyelmesek és óvatosak, vigyázzunk a magunk és mások testi épségére. A gyerekeknek tanítsuk meg a legfontosabb közlekedési szabályokat, ellenőrizzük a biciklik technikai állapotát mielőtt használatba vennénk. Azok, akik székérral közlekednek, ne feledkezzenek meg a rájuk vonatkozó előírásokról.

A 195/2002 Kormányrendeletben, amelyet 2017-ben frissítettek, a biciklivel és székérral közlekedők a következőkre figyeljenek:

Megjegyzés: A szöveg csak a fontosabb szabályokat tartalmazza, további információért javasoljuk a hatályban levő jogszabály tanulmányozását!

A kerékpár az érvényes jogszabályok értelmében jármű, tehát a vezetéséhez ugyanazok a feltételek szükségesek mint más jármű esetén:

- jármű vezetésre alkalmas állapotban kell lenni (tehát ittasan kerékpározni sem szabad)

- ismerni kell a közlekedési szabályokat

Tilos a kerékpárhoz oldalkocsit illetve egyéb vontatmányt kapcsolni, a kerékpár-utánfutó kivételével. Tilos kerékpáron ülve állatot vezetni. Tilos a kerékpárt más járművel vontatni. Tilos elengedett kormányval kerékpározni. Tilos autópályán és autóúton kerékpározni, továbbá ott, ahol ezt tábla tiltja. 14 év alatti gyerek közúton nem kerékpározhat, még szülői kísérettel sem. Kerékpáron egy 18. életévét betöltött felnőtt legfeljebb egy, 7 évesnél fiatalabb gyermeket szállíthat a megfelelő gyermeküléken. Egyébként utast szállítani tilos! Az úttesten, az útpadkán és a járdán (ha nem tilos) szabad közlekedni. Csak egy vonalban, nem egymás mellett szabad kerékpározni. Szintén nem szabad jeges esővel, jéggel vagy hóval borított úton kerékpározni.

Aki közúton biciklizik, annál legyen személyazonossági bizonyítvány.

A kerékpár tartozékai:

1. ahhoz, hogy a biciklit megfelelően irányítani lehessen, rendelkeznie kell kormányval
2. jól működő fékrendszer
3. fehér vagy sárga színű első lámpa
4. vörös színű hátsó lámpa
5. vörös színű hátsó fényvisszaverő test (macskaszem)
6. csengő
7. narancssárga színű küllőmacskaszem, amely haladás közben kört ír le

8. fényvisszaverő mellényt, biciklire szerelt fényszórót, lámpát kizárólag a sötétség beálltával és rossz látási viszonyok esetén kell használni helységen kívül és olyan helységeken ahol nincs közvilágítás

Bár a sisak nem kötelező, biztonsági okokból ajánlott annak viselete!

Közlekedés szekérrel

A fogatos 16 évnél fiatalabb nem lehet, legyen nála a személyazonossági bizonyítványa, a szekér nyilvántartási bizonylata (certificat de inregistrare) és a járműre rögzítsék a számtáblát. Mivel a szekér is jármű, ugyanúgy érvényes az a szabály, hogy alkohol és más drogok hatása alatt nem szabad szekeret hajtani. Menet közben tilos elhagyni a szekeret, vagy elaludni rajta. Az úttesten megállni és időzni tilos, ha azon kívül állnak meg, a lovakat meg kell kötni úgy, hogy ne tudjanak az úttestre felmenni. A szekérre kötelező módon a következő jelzéseket kell felerősíteni úgy, hogy minnél közelebb legyen a széléhez: elől fehér vagy sárga, hátul piros fényvisszaverő testet. A hátra szintén fényvisszaverő csíkokat kell erősíteni.

A sötétség beálltával vagy rossz látási viszonyok esetén a „vezetőnek” kötelező a fényvisszaverő mellény viselése, a szekér bal első felére, a kerék szintjénél magasabb helyre fehér vagy sárga fényű lámpát kell erősíteni. Lábon állva nem szabad szekéren utazni.

A szekér hosszát és széltét meghaladó tárgy szállítása esetén a szállítmány végére nappal piros jelzést kössünk (ami lehet akár egy rongydarab is), rossz látási viszonyok és az este beálltával fényvisszaverő testet kell tenni. Ha más állatot kötnek a szekér végéhez, azt kizárólag a jobb hátsó oldalra tegyék, a kötél hossza nem haladhatja meg az 1,5 métert.

Robogó, ATV vezetése MINDEN MOTOROS JÁRMŰ VEZETÉSÉHEZ KÖTELEZŐ HAJTÁSI ENGEDÉLY!

Községünk területén több természetvédelmi terület helyezkedik el, ezért ezekben az erdőségekben és kaszálókon motoros járművekkel közlekedni csak közutakon szabad.

Farkas Izabella

Tűzvész elkerülésére irányuló ővintézkedések

Az utóbbi években községünk területén található legelőkön és szántóföldeken többször tűzvész ütötte fel a fejét, amelyek közül néhány áterjedt az erdőkre is, kárt téve a Natura 2000 Természetvédelmi területeken található védett növényekben (Hidas, Csegez). Az illetékes hatóságok többször felszólították és figyelmeztették az önkormányzatot arra, hogy az országutak mentén történt égetések megzavarják a forgalmat, a füst nagy mértékben ront a látási körülményeken.

Értesíteni szeretnénk a lakosságot a következőkről:

1. A Mezőgazdasági és vidékfejlesztési Miniszté-

rium, Környezetvédelmi és erdészeti Minisztérium 30 számú/147/2010 közös határozata alapján:

- nincs megengedve a növényzet égetése a legelőnek nyilvánított területeken

- nincs megengedve kóro és más száraz növények égetése a szántóföldeken

Ezt a határozatot a környezet tisztántartására, a mezőgazdasági területek megfelelő kezelése érdekében hozták (az ősszel visszamaradt növényi hulladék felszeccskázva emeli a föld tápértékét, ha felégetik, ez a tápérték megsemmisül).

2. Az 579/2008-es Közigazgatási és Belügyminisztériumi rendeletnek megfelelően a következő előírásokat kell betartani, ahhoz, hogy ne alakulhasson ki tűzvész, olyan nyílt tűz szításakor, amely által a lakosok portájuk tisztántartásakor kórot, száraz növényzetet égetnek

- Szélcsendes időben, az épületektől biztonságos távolságra szabad égetni.

- A száraz növényzetet csomókba kell összeszedni ahhoz, hogy a tűz ellenőrizhető legyen.

- Csak napközben szabad égetni.

- Égetni csak állandó felügyelet alatt lehet.

- Biztosítani kell tűzoltáshoz szükséges anyagot és eszközöket arra az esetre, ha tűzvész alakulna ki.

- Mielőtt elhagyják az égetés helyszínét, a tüzet teljesen el kell oltani.

3. A 163/2007 Közigazgatási és Belügyminisztériumi rendeletnek megfelelően ahhoz, hogy a portáján kívüli valaki növényi hulladékot égessen nyílt tűz szításával, a Környezetvédelmi Minisztérium megyei kirendeltségétől kiadott jóváhagyás alapján, a község önkormányzatától kibocsátott engedélyre van szüksége.

Farkas Izabella

Riadókészültség jelzései

Az Országos Katasztrófavédelmi Felügyelőség (Inspectoratul General pentru Situatii de Urgenta) minden hónap első szerdáján riadókészültségi gyakorlatot rendelt el ország szinten. Ennek okán, a helyi Sürgősségi helyzeteket kezelő egység a lakosságot szeretné megismertetni ezekkel a jelzésekkel.

Az 1259-10.04.2006-os Közigazgatási és Belügyminisztériumi Rendelet 25-dik paragrafusában foglalt előírásoknak megfelelően, a jelzések a következőképpen vannak osztályozva: légi riadó, riadó természeti katasztrófa helyzetek esetén, készenléti helyzet légi támadás és természeti katasztrófa esetén. Minden jelzés időtartama két perc.

a. Légi riadó: 15, négy másodpercig tartó hangjelzésből áll, négy másodperces szünetekkel tagolva.

b. Riadó természeti katasztrófák esetén: összesen öt, 16 másodpercig tartó hangjelzésből áll melyek közötti szünetek időtartama 10 másodperc

c. Készenléti állapot légi támadás esetén: összesen három, 32 másodpercig tartó hangjelzést tartalmaz, melyek között 12 másodperc szünetet tartanak

d. A riadó befejezése: egy egyenletes, két percig tartó hangjelzésből áll.

Nyegre Csaba- Kövendi ÖTE elnöke Őseink nyomdokán

Régen dédelgetett álmunk vált valóra, a Kövendi önkéntes tűzoltó egyesület megalakulásával.

Kövenden működött önkéntes tűzoltó egyesület, Fikler János lelkesége alatt alakult meg. Széleskörű feladatot látott el. Ezt a hagyományt próbáljuk újraéleszteni. Szerepe nem csak a tűzoltás, csapatépítés, a közösség összekovácsolása, kulturális rendezvények szervezése, falunk szépítése. Jó volt megtapasztalni, hogy sok emberben megfogalmazódott az igény, hogy önzetlenül tegyen a közösségért. A tűzoltó csapat a Hangya Egyesület és GAL keretén belül működik, közel negyven taggal.

Következik, hogy a Várfalvi Polgármesteri Hivatallal is együttműködési szerződést írjunk alá. Együttműködési megállapodást írtunk alá a Csókakői Önkéntes Tűzoltó egyesülettel, akik jelen voltak a januárban szervezett tűzoltó bálunkon. Nem érkeztek üres kézzel, felszerelést és védőruhát hoztak. Elsődleges céljaink közé tartozik, hogy kellő felszerelésünk legyen, székhelyünket javítsuk fel. Az első közmunkán, amit a Kövendi egyházközséggel közösen hirdettünk, több mint hatvanan vettünk részt.

Bízunk abban, hogy továbbra is egy emberként teszünk közösségünkért.

Gregor Hübner Új külföldi szomszédok

Valószínűleg önök közül már nagyon sokan észrevették, hogy új lakosok érkeztek Aranyosrákosra. Feltételezik, hogy nem magyarok. Idegenek. Egy kis német család vagyunk, akik itt, ebben a csendes faluban telepdtek le. Ha kíváncsiak arra, hogy kik is vagyunk mi valójában és miért jöttünk ide, engedjék meg, hogy egy kicsit meséljek magunkról.

Én a Drezda környéki szász vidékről származom, feleségem Irina a Moldovai Köztársaságból telepedett át. Kolozsváron vállalt munkánk során, pár évvel ezelőtt úgy döntöttünk, hogy családot alapítunk. Nem egészen három éve megszületett családjunk legfiatalabb tagja, a kislányunk. Mivel egy csúnya, „Ceausescu időben” épült tömbházban laktunk Kolozsváron, elhatároztuk, hogy keresünk egy csendes, nyugodt helyet a város környékén, ahol kikapcsolódhatunk, pihenhetünk s lehetőség szerint zöldséget és gyümölcsöt termeszthetünk a család szükségletére.

Aztán ráakadtunk erre a kis házra a rákosi unitárius templom közelében, az interneten hirdették jutányos áron. Ebből adódóan azonnal elmentem, hogy megnézzem. Belépve az Aranyos völgyébe elélem tárultak a csodálatos zöld színben pompázó hegyek, s ahogy megláttam Várfalva határában az óriási fakaput úgy éreztem, hogy ennek a helynek különleges lelke van.

Az unitárius templom árnyékában megbúvó kis házat meglátva tudtam, hogy ez a nekünk megfelelő hely. Nem volt nehéz meggyőzni erről a feleségemet, így a vásárt hamar nyelbe ütöttük. Egy hónapig tartó renoválási munkát után a házat sikerült lakhatóvá tenni úgy, hogy az kielégítse az igényeinket. Azontúl örömmel töltöttük

itt a hétvégeket, amihez hozzájárult az is, hogy lassacskán megértettük és átvettük a falu egyedi hangulatát: barátságos emberek vettek körül, közvetlen szomszédok, vidám gyerekzsivaj, jól működő egyházi közösség, segítőkész szakemberek, friss levegő, lélegzetelállító táj, csodás környezet, túrázásra és biciklizésre alkalmas ösvények elérhető távolságban, jó minőségű gyümölcs, zöldség, házi termék (tej, tojás) kínálat,... és még sorolhatnám. Német létemre magam is elcsodálkoztam a jó infrastruktúrán: állandó buszjárat, óvoda, iskola, orvos, gyógyszertár, számos élelmiszerbolt sőt még panziók és étterem is található a közelben.

Végül már nem csak a hétvégeket töltöttük itt. Amíg Kolozsváron lakást kerestünk, hónapokig itt laktunk. Én bejártam dolgozni, Irina gyermekünk nevelésével foglalkozott. Összetett élethelyzetünkéből adódóan egyszerre több nyelven kommunikálunk: a családban egymás között németül, a faluban románul és angolul, a feleségem oroszul tanítja kislányunkat, aki magyar bölcsődébe jár.

Bármikor jövőnk, az itt töltött időt ünnepként éljük meg. Talán egyszer végleg ideköltözünk.

Kolozsi Tünde- tanítónő Téltemetés-tavaszcvarás

„Bárcsak ilyen lenne minden napunk!” kiáltották kissé fáradtan, de csillogó szemekkel, kipirultan a várfalvi kisiskolások egy februárvégi napon.

Mitől volt más ez a nap mint a többi?

A megszokott tanórák helyett kolompokkal, sípokkal és Dömével, a szalmabábuval-akit nagy szeretettel készítettek el azelőtt való nap-vonultunk fel Aranyosrákos utcáin, tele torokkal énekelve világgá a telet.

Hagyományörzés?... Hagyományélesztés?...

Jó volna a régi értékrendeket, szokásokat elővenni, megőrizni és továbbadni.

Az idősebbek elbeszélése alapján, régen, a farsang idején (ami vízkereszt és hamvazószerda közé esik), falunkban bálákat tartottak, lakodalmakat ültek, vígadtak az emberek. Felöltöztek különböző maskarákba. Háználra jártak. Mókáztak, táncoltak, ettek-ittak és így észre se vették a hideg februári hétköznapi szürkeségét, egyhangúságát.

A várfalvi kisiskolásokat se zavarta a felvonuláson a sár, eső, hideg. Tarisznájuk, kosaruk ugyan nem volt, mint a régi farsangolóknak, házakba se mentek be. A várfalvi „nagy” iskolában, az orvosi rendelőben, a Polgármesteri Hivatal udvarán viszont tele tődövel mond-

ták a betanult rigmusokat és énekeltek, hogy „a farsangi napokban legyünk mi is vígabbak.” Meg is volt a jutalom. Mindenhol édességgel, finom süteménnyel, forró teával kínáltak meg. (Hát ne ilyen legyen minden napunk?)

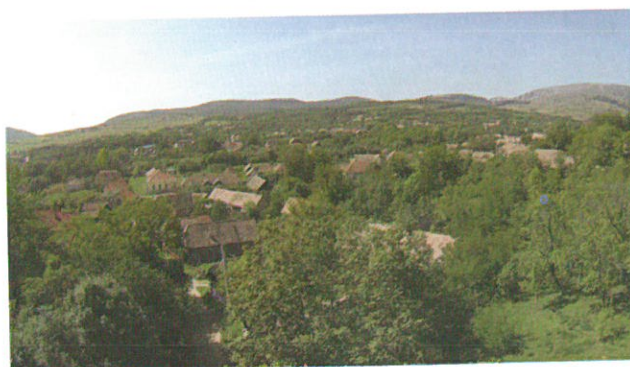
A kisiskolába visszaérve nagy tüzet gyújtottunk és Dömét elégettük. „Jöjjön a tavasz, takarodjon el a tél!” kiáltotta a sok torok. És akkor, ott, éreztük, hogy mi vetettünk véget a télnek és indítottuk újra az életet.

Az osztályteremben folytatódott a felszabadult mókázás, evés-ivás, táncolás, a játék.

„Bárcsak ilyen lenne minden napunk!” mondták és boldogan, élményekkel tele, gondtalanul indultak hazafele.

Popa Elena-óvónő

Ó, jaj, jaj! - a Böjtöt megelőző, tavaszi népszokás Hidason

A böjtbelépés ideje örömmel töltötte el az embereket, ez jelentette a tulajdonképpeni mezőgazdasági év megkezdését. Leginkább a gyerekek és a fiatalabb nemzedék örült a böjtbelépést megelőző napnak, amit még utoljára a táncnak, mulatozásnak szenteltek. Ezzel a vigadalmak ideje bezárult. Aznapra gazdag ebéd készült: tyúkhúsból, vagy füstöltorjából készült leves, csirke-paprikás. Reggel tojásból, nulláslisztből, tejből vastag palacsintát sütöttek, amit csipőstúróval vagy szilvaízzel töltöttek. A pincéből előkerült a helyileg kifőzött pálinka. A palacsintát hagyományosan reggelire tálalták, míg a többi izletes eledel templomozás után került az asztalra.

A Böjt előtti estén rendezték meg azt az ősi szokást, amely az O, jaj, jaj! nevet viseli. Ennek helyszíne a hidast körülvevő hegyek voltak, pontosabban „Ganii” oldal, „Țâc” nevezetű magaslat. A legények és fiúk erről a magaslatról gurítottak le egy kereket, amelyet régen termő fa ágából, kukoricacsuhéból és szalmából kötöttek. Később ezt a kereket már szakadt gumibocskorból készítették, napjainkban megrongálódott autógumit használnak. A kerék tüze tisztító jelleggel bír. A kerék-gurítás versenyszerűen zajlott, a résztvevők kiabáltak, ugráltak, lökdösődtek a fáklyák fényénél, messziről szellemeknek tűntek, akik épp áldoznak az isteneknek. Az „Oh, jaj, jaj” nem csak egy vidám esemény, mélyebb jelentősége van. Ilyenkor kritizálták, kigúnyolták, bíralták azokat, akik megszegték a társadalmi szabályokat, akik a közösség által elítélt tulajdonságokkal rendelkeztek. Ezzel a kritikával akarták megóvni a közösséget azoktól a

következményektől, amelyek a negatív cselekedetekből származnak. Ilyen volt ha valakit lustaságon, dicsekvésen, kényeskedésen fogtak. Ugyanakkor a falu szájára kerültek a vénlányok és vén legények.

Néprajzkutatók szerint ez a szokás egy régi hiedelmet örökít meg, mely szerint tűzzel kell elűzni a rossz szellemeket és a hideget, ahhoz, hogy a napnak megteremtsék a megfelelő lehetőséget, hogy sugaraival életre kelthesse a természetet és a földet termékennyé tegye. Napjainkban is hisznek e szokás természeteszti erejében.

Az „O, Jaj, Jaj” elnevezés azokról is szól, akik az esküvők időszakában nem házasodtak meg, mivel az ortodox vallásban Böjt alatt tilos az esküvő, így meg kell várják az esküvő tilalmának feloldozását, amelyre csak ősszel adódik alkalom.

Egy másik szokás a Böjtöt megelőző estén az volt, hogy a fiúk ellopták azoknak a lányoknak az utcaajtóját, akik visszautasították az udvarlásukat, vagy a táncba való felkérésüket. Napjainkban is élő szokás, viszont csak a városról, nagyszüleikhez visszalátogató fiúk gyakorolják.

Demetrovics Enikő-óvónő A várfalvi 2-es számú óvoda

A várfalvi 2-es számú óvoda, ahol 4 éve tanítok, annak idején az én óvodám is volt. Jelenleg egy 19 létszámú vegyes csoport működik délelőtti programmal, délután a gyerekek felügyeletét igénylés esetén játszótér keretén belül biztosítjuk.

Fő célom, hogy színvonalas, családias, derűs környezetben neveljem és fejlesszem a hozzám járó kisgyerekeket.

Két éve az óvodai tevékenységek közé bekerült a játékos angol nyelvtanítás, egy falubeli angol tanárnő önkéntes munkájának köszönhetően. Reményeim szerint jövő tanévtől pedig népi hagyományörző tevékenységekben vehetnek részt a gyerekek.

A Magyar Kormány támogatta Óvodafejlesztési programnak köszönhetően az óvodám modern felszerelést kapott, eszköztára bővült, bútorzata megújult. Ugyancsak segítség volt a Rákóczi Szövetség által kiírt pályázat megnyerése is.

Éves tevékenységeink sokszínű skálán mozognak.

Ősszel a Márton napi lámpás felvonulást emelném ki, amikor a Márton napjához kötődő népszokásokat elevenítjük fel. Egész héten a tevékenységek ehhez a té-

mához fűződnek és elkészítjük a lámpásokat. November 11-én, Márton napján, a gyerekek szüleik kíséretében gyülekeznek az óvoda előtt. Alkonyatkor meggyújtjuk a lámpásokat és énekszóra felvonulunk a nagyskolához. A focipályán körbe rakva a lámpásainkat énekelünk, majd lámpásokat eregetünk. Az óvodába visszaérve „liba” zsíros-kenyér, tea a megérdemelt jutalma a libasoros menetelőknak. Bár a mi vidékünkön nem honos népszokás a Mártonnapi felvonulás, én azért vezettem be az óvoda éves hagyományai közé, mert Szent Márton személye olyan emberi értékeket jelképez, mint a jóság, a könyörületesség és felebaráti szeretet, amelyeket érdemes már ebben a korban elültetni gyermekeink szívébe. Ez az alkalom igazi örömet nyújt a gyerekeknek, sokáig emlegetik ehhez fűződő élményeiket. 2017-ben szerveztük meg először az óvodásoknak, 2018-ban már csatlakoztak hozzánk az iskolások közül is, ősszel remélem még többen leszünk.

Tél közeledtével a Mikulás váró ünnepélyre és adventi vásárra készülünk, melyet minden évben december 5-én, a kultúrházban szervezünk meg. A gyerekekkel táncol, versel és énekel készülünk, ügyes kezeik munkáit visszük a vásárra. Az anyukákkal több alkalommal találkozunk délutánonként az óvoda termében karácsonyi díszeket készítenek, ezeket adjuk el az adventi vásáron. Sajátos, ünnepváró hangulata van ezeknek a tevékenységeknek. Erősíti a szülői közösséget, egymás jobb megismerésére szolgál. Ugyanakkor alkalmat ad a találkozásra, beszélgethetünk a minket foglalkoztató témákról, a gyerekekről, vagy a hétköznapi dolgokról. Már hagyománya van ezeknek a találkozóknak, immár harmadik alkalommal szerveztük meg. Gyönyörű munkák születnek, évről-évre szebbek, ötletesebbek. Ebben a zsúfolt időszakban sokan szabadidejüket áldozzák fel arra, hogy a vásárra gyönyörű díszeket készítsenek. A rendezvény bejövételét az óvoda játékkészletének, felszerelésének bővítésére fordítjuk.

A farsang időszaka is mozgalmas. Vidám, mókás hangulatban készülődünk a farsangi bálra. A gyerekek izgatottan várják az alkalmat, hogy bemutathassák a színpadon az általuk kiválasztott jelmezt. Idén az előadás után a gyerekek szüleikkel közösen játszottak és táncoltak. Állítom, hogy minden gyerek maradandó, pozitív élményekkel tért haza.

Ünnepi tevékenységeink sorában megemlíteném a Nők nemzetközi napjára készített kis meglepetéseket, melyeket az édesanyák kapnak.

Minden tanév végén évzáróval egybekötött ballagási ünnepséget szervezünk, amelynek keretén belül az éveken keresztül dédelgetett iskolássá serdült gyermekeim kezét leteszem az őket átvevő tanító néni kezébe.

Partner kapcsolatot ápolunk a kolozsvári „János Zsigmond” óvodával és a Szent-mihályi „Mihai-Voda” óvoda magyar tagozatával. A partnerkapcsolatok keretében minden évben ellátogatunk egymáshoz, megismerjük egy másik óvoda játéklehetőségeit, az óvónőkkel folytatott megbeszélések nagyszerű szinterei a tapasztalatcserének.

Szülői segítséggel az óvoda udvarát a gyerekek igényei szerint rendeztük át, mászókat és kis házat barkácsoltak az apukák. Teendő még sok van.

Köszönetet szeretnék mondani a szülőknek az anyagi támogatásért, a rendezvények szervezésében való résztvételért, a kétkezi munkáért amellyel nagyon sokat javítottunk az óvodai élet minőségén. Mindezt összefogással, tenni akarással és nekünk „nemmindegy” hozzáállással értük el. Köszönöm!

A fentiekben átfogó képet kaphattak a mi kis óvodai közösségünk életéről. Bátran mondom: büszke vagyok az óvodásaimra és az őket kísérő szülői közösségre. Úgy érzem, hogy kiváltságos, szerencsés helyzetben vagyunk, mivel van akivel és vannak gyerekeink akikért dolgozunk, ami mostanában, talán még jobban mint valaha, nagyon sokat jelent!

Farkas Izolda- kövendi unitárius lelkész Húsvét

Az erősödő tavaszi napfény meleg cirógatása egyre lágyabban, és határozottabban csalogatja elő a mag belsejében békésen szunnyadó életet. Amint a burokban dagadó erő szikrányit megpattintja az őt szeretettel és oltalommal magába ölelő burkot, végtelen utat ad az élet kibontakozásának, az élet megerősödésének és megújulásának. E csöppnyi pillanat alatt részévé válik a körforgásnak, az örökösen megújuló életnek, mely öröktől fogva létezik és örökké létezni fog, az örökéletnek. Ebben a megújulásban van benne az unitárius hit szerinti feltámadás, vagyis a megerősödés és megújulás, az örökké életre törekvés, benne van az örökélet hite, bizalma, létezése, benne van maga Húsvét.

Hiszen ugyanezt jelenti Húsvét az ember lelkének is, amit a kibontakozásra váró mának a tavaszi meleg napfény, megerősít, megújít, életre vezet. Húsvét magába rejtő örökélet hitének melegsége cirógat, határozottan kicsalogat az emberi félelmeinkből felépített burokból. Az örökélet hitével megerősíti a megújulásra, megerősödsésre, feltámadásra való képességet, és lehámozza a halál megsemmisítő hatalmától való félelmet. Amint örökélet hitének melege átítatja az ember lelkét, megerősíti, megújítja, feltámasztja az emberben az életörömet a félelem helyett, a boldogságot az érdektelenség helyett, az aktív életet a passzivitás helyett, a fejlődést a szunnyadozás helyett.

„Ez a bizonyágtétel pedig az, hogy Isten örök életet adott nekünk...” (1Jn 5,11) Ez a bizonyágtétel pedig épp Húsvét ünnepe, a természetben az élet megújulásának az időszaka, hogy láthassuk ahogyan megújul a világ, életet nyer a természet e láthatatlan meleg erőtől, a napfénytől, úgy nyer lelkünk is megerősödést, megújulást, az örökélet hitének megújító, életet adó, életet megerősítő ereje által.

Tőkés Ferenc-református lelképásztor Húsvét- öröm, reménység, élet

Vasárnap volt, de ezt a napot nem úgy hívták Izráelben, hogy vasárnap, hanem úgy hívták, hogy a hét

első napja. Amikor kimondjuk ezt a szót, hogy vasárnap, akkor egy kicsit belecsendül ebbe a szóba a harangzúgás, a templomi istentisztelet, és békességes otthoni csend. Nem ez a nap volt az ünnep Izráel népe számára, hanem számukra a szombat volt az ünnep, a hét utolsó napja. A vasárnapot egyszerűen úgy hívták, hogy a hét első napja, egy szürke, egyszerű elnevezés.

Mária Magdaléna számára, amikor korán reggel a Jézus sírjához ment, talán még szürkébb, még gyászosabb, még szomorúbb volt ez a nap. Ha tudta volna, hogy évezredek múlva is ezt a napot fogják ünnepelni minden héten a Jézus feltámadása emlékére, ha tudta volna, hogy ez a nap évezredek múlva piros betűkkel lesz bejegyezve a naptárakba, és ünnepelni fogja az egész keresztyén világ, ha tudta volna, hogy 300 éven keresztül nem is lesz külön húsvét, hanem minden vasárnap húsvét lesz, és csak majd a IV. században határozzák el, hogy a sok vasárnap közül melyik legyen a húsvét, amelyen Jézus feltámadott, ha tudta volna, hogy milyen szép ez a nap, mennyire boldog lett volna. De Mária Magdaléna nem tudta, mert nem nézett előre, csak hátra nézett, az emlékeiben kutató Jézus után. Visszafele nézett, csak az emberi gonoszságot, rosszindulatot, csak emberi lehetőségeket látott, és ezért volt bánatos, könnyes, és szomorú azon a napon, amelyet ünnepel az egész keresztyén világ.

Mi is sokszor csak visszafelé nézünk. Siratjuk szeretteinket, akikről el kellett válnunk, és ki kellett kísérnünk a temetőbe, hullanak a könnyeink, és szomorúak vagyunk, de ha tudnánk, hogy vasárnap van, hogy örök húsvét van ott fent a Mennyeiben, ha tudnánk, hogy a mi szeretteink ott fent is szeretnek bennünket, ha tudnánk, hogy az élő Jézus itt jár közöttünk, milyen boldog napunk lenne mindig, mennyivel kevesebb könnyünk hullana. De mi visszafelé néző emberek vagyunk, akiket leköt a múltunk, benne a szép és fájó emlékek sora, a sok gond, a bánat, és elfelejtünk előre nézni.

Húsvét azért van, hogy megtanuljunk előre nézni, felfelé tekinteni, hogy ne bánatokat hordozzunk, hanem örvendező, reménykedő nemzedék legyünk.

Mária Magdaléna reménytelen és szomorú volt, mert elfelejtette Jézus ígétét, hogy harmadnapra fel fog támadni. Mi is sokszor elfelejtjük Jézus szavait, és helyébe odatesszük a saját magunk reménytelenségét, a saját magunk gondolatait, és ilyenkor mindig szomorúak maradunk. Isten azért adja a Húsvétot, hogy kicsérleje a mi szívünket az Ő szívével, a mi gondunkat az Ő vigasztalásával, a mi reménytelenségünket az örökélet reménységével.

Legyünk előre, és felfelé tekintő, reménykedő, és örömteljes nemzedék!

Ezekkel a gondolatokkal kívánok mindenkinek Áldott Húsvéti Ünnepet!

